

Posudek diplomové práce Jany Kýnové *Pohled na společnost v díle Camila José Cely La familia de Pascual Duarte*

Celův román, jež si autorka vybrala jako téma své diplomové práce, má ve španělské literární historii dvacátého století mimořádné postavení. Je to dáno mimo jiné tím, že reflektuje stav společnosti bezprostředně po občanské válce v rozporu s mocensky žadoucím optimismem. Tento stav společnosti, především na venkově, však není pouze důsledkem aktuálních otřesů, je především výrazem dlouhodobého uspořádání vztahů, které jsou podmíněny celou řadou faktorů.

Jana Kýnová se zaměřila na řadu podstatných souvislostí, jež podmiňují myšlení a konání ústřední postavy díla, která je vnímána nikoli jako rozhodující faktor v procesu neblahých událostí, ale jako oběť, jejíž možnosti svobodně ovlivnit směřovní vlastního života jsou minimální. Toto je poměrně tradiční výklad, avšak bývá obvykle vztahován ke zmíněným důsledkům občanské války, tísnivé atmosféře plné strachu a bídy, která ji následovala. Pohled autorky práce je v tomto smyslu komplexnější, jelikož se soustředí především na tradiční, velmi stabilní uspořádání rurální společnosti. Za pozoruhodné považují především pojednání věnující se v této souvislosti vztahům a rolím muže a ženy. Nezpochybnitelná mocenská pozice muže je jasně vymezena a také identifikována jako jedna ze zásadních příčin neutěšeného stavu společnosti. Zároveň je však třeba vyzdvihnout, že pohled J. Kýnové není v této věci prvoplánově zjednodušující, protože upozorňuje na to, že role ženy není za těchto okolností pouze trpná. Na příkladech z pojednávaného díla dokládá, že ženy, alespoň některé z nich, dokáží využít situace ve svůj prospěch a samy se stávají v tomto smyslu držitelkami moci, a na druhé straně zároveň vystupuje do popředí slabost, nejistota muže, jenž je nucen dostát závazkům své role tak, jak mu ji společnost vnutila. Pozoruhodným způsobem se tak předjímá jedno z klíčových témat druhého románu C. J. Cely věnovaného občanské válce *San*

Camilo 1936. Tím je konstatování, že každý z nás je za různých okolností v pozicích zdánlivě neslučitelných, jednou jsme v roli kata, podruhé v roli oběti.

Autorka, myslím, prokázala schopnost pracovat promyšleně se sekundární literaturou, smysluplně konfrontovat různé úhly pohledu na pojednávanou problematiku. Práce je pečlivě vypracovaná.

Za slabinu považuji otázku užívání pojmu existenciální, či existenciální pocit. Jana Kýnová předkládá různé názory odborníků na to, jak se v Celově románu projevuje existencialismus, jeho témata, zdůrazňuje určitou vágnost pojmu. Přesto se domnívám, že vzhledem k tomu, jak významnou roli tato otázka v celé práci hraje, měla být o něco lépe promyšlena a formulována, už proto, že s pojmem „existenciální pocit“ autorka pracuje při rozboru díla jako s čímsi ryze negativním. Toto může být jedním z témat k obhajobě.

Diplomová práce Jany Kýnové je pečlivě vypracovaná a jako celek promyšlená. Doporučuji, aby byla přijata k obhajobě.

V Chýni 20. května 2008

PhDr. Michal Fousek, Ph.D.

